

ע"פ 6006/21 - אביגדור רימר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6006/21

לפני:
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט א' שטיין
כבוד השופט ש' שוחט

המערער: אביגדור רימר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט
המחוזי בתל אביב-יפו מיום 21.12.2020 ומיום
6.7.2021 בת"פ 35549-06-20 שניתנו על-ידי כבוד
השופט צ' קאפח

תאריך הישיבה: כ' באדר א' התשפ"ב (21.2.2022)

בשם המערער: עו"ד עמרי ארגמן

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 6.7.2021, בת"פ 35549-06-20 (השופט צ' קפאח), שבו נגזרו על המערער, אביגדור רימר, 42 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נלווים.

עיקרי כתב האישום והכרעת הדין

2. על-פי עובדות כתב האישום, ביום 26.12.2019, בשעה 17:20 בקירוב, נהגה המנוחה, תמר לנגר ז"ל, ברחוב ז'בוטינסקי בהרצליה. מסיבה שלא הובררה, עלתה מכוניתה על אי-תנועה, כשחלקה הימני-אחורי של מכוניתה בולט לעבר נתיב הנסיעה הימני. נהג שחלף במקום, שמעון מסיקה, הבחין במצוקתה, וניגש לסייע לה. בשלב זה, יצאה המנוחה ממכוניתה, כאשר לפתע הגיח רימר במכוניתו, ופגע בעוצמה במכוניתה של המנוחה. כתוצאה מהפגיעה, נהדפה המכונית החונה לעבר המנוחה, היא נפלה ארצה, וראשה נחבט בכביש. מיד לאחר התאונה, המשיך רימר בנהיגה איטית, בעודו פותח את חלון מכוניתו ומשקיף על המתרחש בזירה. מקץ שניות אחדות, משהבחין במנוחה השוכבת על הקרקע ובשמעון מסיקה הרכון עליה, האיץ רימר את מהירות נסיעתו, ונמלט מזירת התאונה. המנוחה פונתה לבית חולים, ולמרבה הצער, הלכה לעולמה מספר ימים לאחר מכן. ביום 31.12.2019, החליף רימר את הפנס הקדמי-ימני של מכוניתו, אשר נשבר במהלך התאונה, וזאת על מנת למנוע את זיהויו כנהג הפוגע. ביום 9.2.2020, נעצר רימר על-ידי המשטרה, והוגש נגדו כתב אישום.

3. במהלך חקירותיו במשטרה, וכן לאורך ההליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי, לא התכחש רימר לכך שפגע במכוניתה של המנוחה, והסתלק מהזירה. אלא שלגרסתו, התחוללו ככל הנראה שתי תאונות: נהג אלמוני פגע עם רכבו ברכב המנוחה בשעה 17:20 ופצע אותה, וזמן-מה לאחר מכן, לאחר שפונתה לבית החולים, פגע גם הוא במכונית שנתרה נטושה. ממילא, כך טען, הנהג האלמוני, הוא הוא שהרג את המנוחה, ואילו רימר לא פגע באיש; לכל היותר גרם נזק לרכוש.

4. ביום 21.12.2020, הרשיע בית המשפט המחוזי את רימר בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום: גרימת מוות ברשלנות, הפקרה לאחר פגיעה, ושיבוש הליכי משפט. בית המשפט המחוזי בחן את גרסתו האלטרנטיבית, ומצא אותה בלתי-מהימנה. נקבע, כי רימר "הותיר רושם עגום בעדותו, הן על-פי תוכנה והן על-פי התרשמותי ממנו. דבריו לקו באי דיוקים ובסתירות מהותיות לממצאים בשטח ואף לעדות אשתו". גרסת התביעה, לעומתה - אומצה במלואה. נקבע, כי "עלה בידי התביעה להציג מארג ראיות מוצק והגיוני, כאשר כל ראיה נתמכת בידי חברתה".

עיקרי גזר הדין של בית המשפט המחוזי

5. ביום 6.7.2021, גזר בית המשפט המחוזי את דינו של רימר. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, עמד בית המשפט המחוזי על נסיבות ביצוע העבירות, ובחן את הערכים המוגנים שנפגעו, את מידת הפגיעה בהם, את מדיניות הענישה הנוהגת, כפי שזו עולה מפסקי דין קודמים, ואת הנסיבות הנוגעות לביצוע העבירות. בפרט, ניתן משקל למידת התרשלותו של רימר בגרימת התאונה; לראיות המצביעות על כך שהבחין בפגיעתו במנוחה בטרם המשיך בדרכו; ולעובדה כי ביקש להקשות על איתורו, ונעצר רק כחודש וחצי לאחר התאונה, בעקבות חקירת משטרה מאומצת. לאחר ששקל את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, העמיד בית המשפט המחוזי את מתחם העונש ההולם לגבי עבירות גרימת המוות וההפקרה, על 40-72 חודשי מאסר בפועל, לצד פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 7-12 שנים. מתחם הענישה לעבירת השיבוש, נקבע בין ענישה ללא רכיב מאסר בפועל, לבין מספר בודד של חודשי מאסר, תוך שצוין כי "עבירת השיבוש במקרה זה, על-פי הנסיבות, מצויה ברף העליון של המתחם".

6. משנקבע מתחם העונש ההולם, ומשלא נמצא מקום לסטות ממנו, פנה בית המשפט המחוזי לגזור את עונשו של רימר בתוך המתחם. מחד גיסא, ניתן משקל להתנהלותו הפגומה של רימר לאחר קרות התאונה, ובמהלך

המשפט כולו, ולכך שלחובתו של רימר שורת הרשעות בעבירות תנועה קודמות, אשר "חלקן הארי נושא אופי בטיחותי". מאידך גיסא, נשקלו עברו הנורמטיבי של רימר; תרומתו לקהילה; גילו המתקדם; מצבו הבריאותי הרעוע; עדי האופי, שהעידו על מזגו החיובי; ומידת הפגיעה של עונש המאסר בו ובמשפחתו. עוד צוין, כי "זכותו לכפור במיוחד לו ואל לבית המשפט לזקוף זאת לחובתו". במכלול השיקולים, נקבע עונשו של רימר בתחתית המתחם, והועמד על 42 חודשי מאסר בפועל; שנת מאסר על-תנאי; פסילת רישיון הנהיגה למשך 12 שנים; והוא חוייב בתשלום פיצוי כספי למשפחת המנוחה, בסך של 50,000 ₪.

מכאן הערעור שלפנינו.

עיקרי טענות הצדדים

7. תחילה, ביקש רימר לערער הן על הכרעת הדין, הן על גזר הדין. אולם, לאחר דין ודברים, ובהמלצתנו, חזר בו מערעורו על הכרעת הדין. בדיון שהתקיים לפנינו, קיבל רימר אחריות על פגיעתו במנוחה, והביע חרטה על המעשה. לדבריו, בשל הידרדרות משמעותית בראייתו, לא ראה את המנוחה, וסבר באמת ובתמים כי פגע ברכב נטוש. נוכח חרטה זו, ולנוכח גילו ומצבו הרפואי המידרדר, טען ב"כ של רימר כי ראוי להקל בעונשו. ב"כ המשיבה טען מנגד, כי בנטילת אחריות 'פורמלית' עסקינן, ורימר עדיין מתכחש לכך שידע כי פגע במנוחה, ונמלט מהזירה מבלי להושיט עזרה. בהתייחס לגילו המתקדם של רימר, נטען, כי הדבר קיבל ביטוי הולם בגזר הדין של בית המשפט המחוזי, עת נקבע עונשו בתחתית המתחם, ואין הצדקה להקלה נוספת בעונשו.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בגזר הדין של בית המשפט המחוזי ובנימוקיו, ונתתי דעתי על טענות הצדדים מזה ומזה, אלו שבכתב ואלו שבעל-פה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור - להידחות, וכך אציע לחב"כ כי נעשה. מן המפורסמות, כי מידת התערבותה של ערכאת הערעור בגזר דין - מצומצמת, ושמורה למקרים בהם נפלה טעות מהותית בהחלטת הערכאה הדיונית, או שנקבע עונש החורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת (ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (3.2.1998); ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.1.2009)). העניין שלפנינו אינו בא בגדרם של אותם מקרים חריגים.

9. בית המשפט המחוזי פרש יריעה רחבה ביחס למדיניות הענישה הנהוגה במקרים כגון דא, ומתחם הענישה שקבע - הולם את נסיבות ביצוע העבירה. טענותיו של רימר, רובן ככולן - עוסקות בנסיבותיו האישיות: בגילו, בבריאותו, ובחרטה שאותה הוא מביע כעת. כידוע, שיקולים אלה יפים לגבי קביעת העונש הקונקרטי בתוך מתחם הענישה, אך אינם משפיעים על המתחם עצמו (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פסקאות 23-29 (5.8.2013)). גם לגבי קביעת העונש הקונקרטי בתוך מתחם הענישה, ניכר כי בית המשפט המחוזי נתן משקל ראוי לנסיבותיו האישיות הייחודיות של רימר. בכלל זה, התכנסותו בתוך עצמו, הסתגרותו בביתו, וירידתו מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, ואכן - העונש שנקבע הוא ברף התחתון של מתחם הענישה; אין מקום אפוא להתערבותנו.

10. לא נעלמה מעיני העובדה, כי בסופו של הדיון שנערך לפנינו, כאמור לקח רימר לראשונה אחריות על הפגיעה במנוחה, והביע חרטה מלאה על כך; אין להקל ראש בכך. ברם, משעה שבית המשפט המחוזי לא יחס לכפירתו של רימר משקל לחומרה - אינני סבור כי יש לייחס לחרטתו בשלב זה משקל נוסף לקולא. הדעת נותנת כי הוטב קמעא

לרימר עצמו עם הודאתו. לבטח יובא עניין זה במניין השיקולים בבוא המועד, גם לפני ועדת השחרורים.

סוף דבר

11. גזר דינו של בית המשפט המחוזי - מנומק ומפורט. השיקולים הרלבנטיים - הובאו כולם בחשבון. בנסיבות אלה, אציע לחבכי לדחות את הערעור.

ש ו פ ט

השופט א' שטיין:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ש' שוחט:

אני מסכים.

ש ו פ ט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, י"ב באדר ב' התשפ"ב (15.3.2022).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט